

V Chemosvite si kľučku podávajú tri generácie zamestnancov

RODINNÁ FIRMA MÁ SLOVENSKÝCH AKCIONÁROV A VÝRAZNÉ REGIONÁLNE ČÍTENIE

Pohľad na

Spoločnosť spod Tatier so slovenskou akcionárskou štruktúrou dokázala prosperovať počas celej svojej histórie: bola pokroková pri svojom založení, počas ďalších rokov sa rozrástla o nové výroby a dnes je modernou, proeurópsky orientovanou firmou.

SVIT. Míňame tabuľu takmer osemtisícového Svitú a po chvíli schádzame z hlavnej cesty k fabrike, ktorá sa zaslúžila a formovala toto jedno z najmladších slovenských miest usadené medzi Tatranským národným parkom a Národným parkom Nízke Tatry.

Nad 450-tisíc metrov štvorcových rozľahlým areálom akciových spoločností Chemosvit sa vypína slovenská pýcha Vysoké Tatry. Priemyselný areál vo Svite dnes využívajú okrem dvanástich firiem skupiny Chemosvit a Finchem aj externé spoločnosti.

Vekom dôchodca, dušou súčasník

Pod vznik mesta sa v roku 1934 takpovediac podpísala firma „Baťa“, ktorá kúpila pozemky od obce Veľká a postavila na nich podnik na výrobu viskózových vlákien. Aj názov mesta sa pravdepodobne zrodil od pomenovania fabriky – Slovenská viskózová továrň.

Tento rok Chemosvit oslaví 84-ročné jubileum. Napriek pomerne vysokému veku a bohatej histórii sa dnes radí k moderným, na svetový trh orientovaným firmám, ktorá dbá o svojich zamestnancov a je zodpovedná k životnému prostrediu a voči regi-

ónu.

Firma sa za desiatky rokov presunula od ekologicky náročnej výroby viskózového hodvábu a celofánu cez výrobu polyetylénských a flexibilných fólií, až po vysokotenké kondenzátorové fólie a polypropylénové mikrovlákná.

V súčasnosti sa skupina Chemosvit prezentuje ako firma orientovaná na výrobu, zúšľachtovanie a predaj flexibilných fólií na balenie potravín a pre elektrotechnický priemysel, unikátnych polypropylénových vlákien, strojárskych výrobkov a baliacich automatov. Stručne vyjadrené dlhoročným firemným sloganom: Fólie, vlákna, stroje.

Popritom má v portfóliu i ďalšie činnosti ako technický servis, výroba a distribúcia energií, výrobu a predaj recyklovaných výrobkov z plastov, dopravného-zašielateľské služby a hotelové služby. Okrem slovenského závodu expandovala s časťou výroby aj na Ukrajinu a vo Fínsku.

Bývajú v regióne a sú lokálpatrioti

Podnik so svojimi približne 200 zamestnancami patrí k strategickým zamestnávateľom nielen vo východoslovenskom regi-

Ing. Peter Repčík

ónu.

V roku 1994 prešla spoločnosť privatizáciou a reštrukturalizáciou a dodnes sa o nej hovorí ako o jednom z pozitívnych príkladov. Chemosvit je súkromnou spoločnosťou bez účasti štátu, kde akcionári sú zamestnanci podniku. Veľká časť z nich pracuje v podniku doteraz. Aj najväčší akcionári sú miestni ľudia z regiónu. „Na slovenské pomery už je to ojedinelé. Všetci, vrátane manažmentu, sme spojení s tunajším prostredím, bývame v regióne a sme lokálpatrioti. Čítame zodpovednosť voči okoliu a rovnako veľkú zodpovednosť voči podniku,“ vysvetľuje riaditeľ spoločnosti Peter Repčík.

O Chemosvite možno bez zveličovania hovoriť ako o spoločnosti, v ktorej pracujú aj tri ge-

nerácie. Nie je nič nezvyčajné, ak v podniku začínal deda, na jeho prácu nadviazal syn a neskôr vnuk, dnes už muž v strednom veku. Okrem toho tu súčasne robia celé rodiny, často v zamestnaneckých radoch možno nájsť aj dvoch či troch príbuzných naraz. Nie nadarmo sa o spoločnosti podľa riaditeľa Repčíka hovorí ako o rodinnej firme v jej plnom význame.

Dokážu konkurovať

Progres v priemysle ukázal, že v podniku sú potrebné zmeny. Firma reagovala na moderné trendy a prevádzku nahrádzala novými. V deväťdesiatych rokoch stála pred otázkou, čo urobiť s hlavnou výrobou celofánových fólií, keďže išlo o typickú chemickú výrobu, ktorá zatažovala životné prostredie. Súčasne začala s hľadáním nových výrob. Aj vďaka tomu naskočila na vlnu transformácie, ktorá beží do dnešných dní. Riaditeľ Repčík sa netají, že len tak sa im podarilo udržať výrobu a ľudí v regióne a obstať v konkurenčnom boji veľkých nadnárodných koncernov.

Samozejmne, to sa nezaobišlo bez investícií do strojní a technologických zariadení do všetkých výrob, bez investície do ľudí,

do ich odborného i jazykového vybavenia a do systémov riadenia kvality, životného prostredia, bezpečnosti výrobkov a bezpečnosti práce, bez ktorých firma len ťažko v tvrdej konkurencii uspeje.

Chráni čokolády či čipsy

Ak by sme chceli ako zákazníci hľadať na výrobných obaloch z Chemosvitu, často by sme ostali prekvapení z toho, prostredníctvom ktorých produktov sa k nám ako k bežným spotrebiteľom dostávajú. Ak by sme chceli ako zákazníci hľadať na výrobných obaloch z Chemosvitu, často by sme ostali prekvapení z toho, prostredníctvom ktorých produktov sa k nám ako k bežným spotrebiteľom dostávajú.

Obalové fólie, ktoré vznikajú v spoločnostiach Chemosvit Fólie a Tatrafan, by sme našli na mnohých známych čokoládach, káve, syroch, cestovinách, zemiakových lupienkoch či kekskoch, ale aj mäsových výrobkoch.

Vo výrobných halách sa denne vyrábajú stovky kotúčov obalov. Splňajú najnáročnejšie požiadavky pre potravinársky, nepotravinársky a technický priemysel.

Vyrobiť obal z dodaného granulátu nie je žiadna maličkosť a často si to vyžaduje špeciálny proces. Vlastnosti obalu sa odlišujú od zabaleného tovaru – k niektorým sa nesmie dostať kyslík, svetlo či vlhkosť, iné obaly musia byť priepustné. Obal musí byť

odolný, ale zároveň ľahko otváraťelný. Chemosvitový vývoj pripravuje aj obaly „na kľúč“ – podľa želania a potrieb klientov.

V Chemosvite Folie prebieha celý proces – od návrhu obalu a jeho spracovania, cez tlač a ďalšie zhodnotenie, ako je kaširovanie, metalizácia, výroba vreciek a pod. Minuloročná investícia do špičkového ofsetového stroja rozšírila klasické tlačové techniky flexotlač a hlbokotlač o ďalšie možnosti. Spreádzkovaním ofsetového stroja sa firma minulý rok zaradila k jedenástim spoločnostiam v rámci Európy, ktoré tento typ špičkového technológie využívajú vo výrobnom procese. Do budúca sa pri výrobe obalových fólií ráta napríklad s využitím ekologických farieb.

Investovanie je nevyhnutná cesta, nakoľko nadnárodná konkurencia prináša tlak na znižovanie veľkosti zákazky, zvyšovanie kvality, skracovanie termínov dodávok, zaujatí novým, netyčným vzhľadom, dôraz na spoločenskú a environmentálnu zodpovednosť i energetická náročnosť.

Tenší ako ľudský vlas

Firma prostredníctvom jednej zo svojich spoločností Terichem Tervakoski – ktorá je spo-

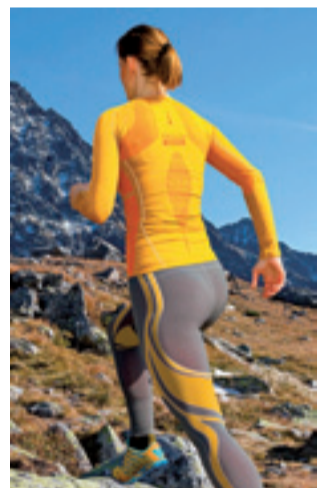
čnou slovensko-fínskou firmou – vyrába aj špeciálne fólie pre elektrotechnický priemysel. Patrí medzi svetových lídrov výroby fóliových dielektrických materiálov, vhodných pre energetické aplikácie a využitie v inteligentných sieťových rozvodoch, na riadenie hnacích motorov a lokomotív, v priemyselných odvetviach a infraštruktúre. Pre automobilový priemysel dodáva metalizovanú fóliu s hrúbkou 1,9 μm a vzorovým nánosom – pre zaujímavosť, hrúbka ľudského vlasu je min. 42 μm.

K obalu ponúkajú aj baliaci automat

Strojárska výroba v Chemosvite má za sebou veľkú tradíciu, Svitania stáli počas histórie za vybavením slovenských závodov nielen baliacimi, ale aj textilnými a inými strojmi. Dnes ponúka svitská strojárň svojim zákazníkom športové oblečenie, ktorého reprezentuje naša svetovo známa lyžiarka Petra Vlhová,“ hovorí Peter Repčík.

Pre deti i športovcov

Značka vlákna Prolen má za sebou 40-ročnú históriu a vybudovala si vo svete pozitívne me-

no. Športovci často možno ani netušia, že kvalitné športové oblečenie, ktoré majú na sebe, má pôvod práve v Chemosvite a jeho dcérskej spoločnosti Fibrochem. Vlákna sa totiž ukrýva pod niektorou zo svetovo známych špor-

tových značiek, ktoré ho vo svojom funkčnom oblečení vďaka jeho unikátnym vlastnostiam používajú. Ocenia ho horolezci, lyžiari, turisti, cyklisti. Rovnako ako aj športové ponožky, ktoré Fibrochem priamo vyrába. Ale aj ostatní, ktorí chcú mať pocit komfortu. Polypropylénové vlákno je ľahké, neabsorbuje vlhkosť a navodzuje teda pocit sucha. Je plne recyklovateľné a vysoko ekologické. Pre svoje vlastnosti je vhodné aj pre najmenších užívateľov, alebo na medicínske alebo hotelové účely. Technické vlákno sa využíva aj v nábytkárskom či automobilovom priemysle.

Spoločnosť sa zapája do európskych výskumných projektov. Inovácie sú smerované aj do využitia prírodných materiálov a minerálov, ktoré ešte zlepšia vlastnosti Prolenu.

S chémiou už majú spoločné len meno

Aj keď názov Chemosvit môže evokovať pocit, že ide o firmu s chemickou výrobou, riaditeľ nás vyvádza z omylu. „Pôvodnú výrobu celofánových fólií nahradila plastová výroba, pri ktorej nie je potrebná voda, takže v regióne nepatríme k znečisťovateľom. Vodu používame len na čistočné dopĺňanie chladiacich systémov,“ hovorí Peter Repčík.

Odstavené boli i zdroje znečistenia vzduchu, ktorými v minulosti bola nielen výroba celofánu, ale aj výroba energií z uhlia a mazutu. „Emisie produkujeme už len v malom množstve a je tie prechádzajú cez čistiace zariadenia, čím naša spoločnosť spĺňa európske normy.“

Materiály vyrobené v Chemosvite sú stopercentne recyklovateľné. „Všetko, čo sa vo výrobe nepoužije, sa do nej vracia späť. Ak to máme povedať laicky, v podstate neprodukuje žiadne odpady a to málo recykloujeme vo vlastnom na to určenom zariadení.“

Život medzi dvomi parkmi

„Uvedomujeme si, že ne-

Fibrochem

môžeme byť tu, pod Tatrami, znečisťovateľom. Chemosvit sa radí k jedným z posledných tradičných slovenských firiem so slovenskými vlastníckmi. Akcionári sú z tohto prostredia, žijú tu a nechcú, aby firma negatívne ovplyvňovala životné prostredie. Vládnym rozhodnutím predstavenstva sme zrušili aj posledný zdroj emisií – odstávili sme zlievaň. Orientujeme sa na čo možno najviac ekologickú a environmentálnu výrobu. Zijeme predsa medzi dvomi národnými parkmi.“

Dôkazom čistej vody je podľa Repčíka aj fakt, že v minulosti v rieke Poprad neplávali ryby a dnes je významným rybným revírom. Uskutočňujú sa pri nej aj európske a svetové majstrovstvá v rybolove, ktoré spoločnosť podporuje a zúčastňujú sa ich aj naši zamestnanci.

Napriek možnému spájaniu názvu Chemosvit s chemickou výrobou, ktorej už pred rokmi odstaveno, ide o historicky daný názov, ktorého sa spoločnosť nechce vzdávať. „Mohli sme sa niekoľkokrát premenovať, ale je to tradičná značka a takto nás vnímajú zákazníci aj naši zamestnanci.“

Svitánov teší lacnejšie teplo

Chemosvit a jeho ďalšia spoločnosť Energochem sa dostávajú priamo do domácností a každodenného života Svitánov aj dodávkami tepla na vykurovanie a ohrev teplej užitkovej vody. To sa v posledných rokoch vďaka investíciám do moderného zariadenia pre nich zlacnie.

Energochem vybudoval pred časom v areáli tepláren s možno-

stou kombinovanej výroby elektriny, tepla a chladu, ktorá patrí k ojedinelým v európskom priestore. Ako hlavné krédo menuje spoločnosť vyrábať a dodávať zákazníkom všetky druhy energií maximálne efektívne, ekologicky a za ekonomicky vhodných podmienok.

K obyvateľom Svitú sa dostala vo februári dobrá správa. Zástupcovia mesta a spoločnosti Chemosvit Energochem podpísali novú zmluvu o centrálnej dodávke tepla na vykurovanie a ohrev teplej užitkovej vody. Z nej vyplynulo, že variabilná zložka klesne o približne päťinu. Mesto spolupracuje s firmou aj na rekonštrukcii mestských tepelných rozvodov.

Zháňajú šikovných mladých ľudí

Aj keď mladí a šikovní ľudia majú doslova pod nosom v regióne zamestnávateľa s dlhodobou tradíciou a veľkou životaschopnosťou, do Chemosvitu zástupy novej pracovnej sily neprúdia v takom počte, ako by spoločnosť potrebovala. Chýbajú tlačiari, operátori do výroby vlákien, vodiči a ďalšie profesie.

Časť starej generácie pritom z fabriky odchádza, ale nové posily ju zvyčajne nahrádzajú len veľmi ťažko. V Chemosvite a jej spoločnostiach pritom už dávno nejde o náročnú manuálnu činnosť, ktorá by si vyžadovala výrazné fyzické nasadenie. Práca zvyčajne spočíva v riadení a obsluhu strojov, ktoré pokrývajú celú výrobu. „Väčšina ľudí sa bojí fyzickej práce, tá je už však len viac-menej doplnková, avšak úplne bez nej to nejde. Vo všetkých

výrobných procesoch sa zaviedla automatizácia a robotizácia, takže fyzické zataženie u ľudí je výrazne nižšie ako v minulosti. Rovnako už nie je nutné obávať sa negatívnych vplyvov pracovného prostredia, ako hluk či vibrácie, keďže tieto negatívne vplyvy sústavne znižujeme a vo väčšine prevádzok sa nám ich podarilo úplne odstrániť,“ poznamenáva Repčík.

Kto sa chce zamestnať v Chemosvite, mal by rátať s tým, že sú k tomu potrebné operátorské znalosti ako práca s počítačom či obsluha strojov. „Potrebujeme ľudí, ktorí sú schopní technicky myslieť a riešiť technické problémy. Mali by vedieť uvažovať nielen vo virtuálnom, ale najmä vo výrobnom svete.“

Firma poskytuje zamestnancké benefity, ktoré zahŕňajú podnikové ubytovanie, stravovanie, vzdelávanie, nadštandardnú lekársku opateru, možnosti rehabilitácie na kúpeľno-rehabilitačných a rekondičných pobytov, vo vlastnom rehabilitačnom športovom zariadení priamo do Svitú, hotelové služby a rad ďalších, za ktoré si v minulosti niekoľkokrát vyslúžila cenu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR Vía Bona - Zamestnávateľ ústretový k rodine. Od týchto od práce a stmelovanie kolektívu zase sľubujú teambuildingy.

Na pohľad a dotyk ako papier

Naprzdno neobišli ani výrobky Chemosvitu, pretože sa pravidelne objavujú na popredných miestach v rôznych slovenských i svetových súťažiach.

Napríklad ako potravinársky obal, ktorý je unikátny papierovým efektom a to nielen vizuálne, ale aj na dotyk. Obal je typicky drsný, na nerozoznanie od papiera. Vďaka tomuto efektu pôsobí luxusným dojmom a dokonca vyvoláva efekt vystupovania z plochy.

Spoločnosť zaň získala hned niekoľko cien. Po Obale roka 2017 a Cene predsedníčky poroty ako najlepšie obal ohodnotili svetovou cenou WorldStar Packaging Awards 2018. Ocenenie si firma preberie v máji v austrálskom Queenslande.

Tradície a pocit rodinného putá sú v Chemosvite silne zakorenené. Súčasníci si vŕžia odkaz predchádzajúcich generácií a snažia sa budovať i naďalej prosperujúcu spoločnosť, priateľskú k životnému prostrediu i svojmu regiónu.

Za roky pôsobenia nadácie na jej adresu prišlo vyše tisíc žiadostí a finančné príspevky boli schválené asi takmer 800 žiadateľom – jednotlivcom i inštitúciám – najmä v podtatranskom regióne.

Nedávno bola spoločnosť ocenená Národným informačným strediskom SR spoločnosti pečatou „Spoločensky zodpovedný podnik“.

Vestibul administratívnej budovy spoločnosti je plný rôznych cien či diplomov, ktoré Chemosvit získal. Za rok 2006 je to Cena ministra životného prostredia za mimoriadne výsledky a dlhoročný prínos v starostlivosti o životné prostredie a jeho rozvoj. Chemosvit je Vzorný daňový subjekt. V roku 2011, 2012 a 2013 bodoval v rebríčku v súťaži Zdravá firma roka, ktorú organizovala zdravotná poisťovňa Union. Dva razy jej zásluhy pre región vyzdvihla aj samospráva a to Cenou primátora Svitú (roky 2002, 2013). A rôznymi cenami od štátnych orgánov, z odborných súťaží, ale aj od klientov by bol naozaj dlhý zoznam.

Na pohľad a dotyk ako papier

Naprzdno neobišli ani výrobky Chemosvitu, pretože sa pravidelne objavujú na popredných miestach v rôznych slovenských i svetových súťažiach.

Napríklad ako potravinársky obal, ktorý je unikátny papierovým efektom a to nielen vizuálne, ale aj na dotyk. Obal je typicky drsný, na nerozoznanie od papiera. Vďaka tomuto efektu pôsobí luxusným dojmom a dokonca vyvoláva efekt vystupovania z plochy.

Spoločnosť zaň získala hned niekoľko cien. Po Obale roka 2017 a Cene predsedníčky poroty ako najlepšie obal ohodnotili svetovou cenou WorldStar Packaging Awards 2018. Ocenenie si firma preberie v máji v austrálskom Queenslande.

Tradície a pocit rodinného putá sú v Chemosvite silne zakorenené. Súčasníci si vŕžia odkaz predchádzajúcich generácií a snažia sa budovať i naďalej prosperujúcu spoločnosť, priateľskú k životnému prostrediu i svojmu regiónu.

Katarína Géciiová

Celofán

V roku 19

Flexstroj

Chempack

Strojchem